

АКТИВНІСТЬ РОСТУ ДЕРЕВ ЯБДУНІ ЗАЛЕЖНО ВІД ФОРМИ КРОНИ ТА СТРОКУ ОБРІЗУВАННЯ.

Чаплоуцький Андрій Миколайович

Кандидат с.-г. наук, доцент кафедри плодівництва і виноградарства Уманський національний університет садівництва, Умань

Яблуня являється найпоширенішою плодовою культурою в Україні за площами посадки та обсягами виробництва та посідає третє місце в світі. Плоди яблуні є дуже цінним харчовим продуктом, які містять велику кількість мікроелементів, вітамінів, пектинів та інших поживних речовин [1]. Щоб забезпечити потреби населення даними продуктами харчування слід висаджувати нові насадження та підвищувати рівень інтенсифікації виробництва, впроваджувати нові технології вирощування, які включають використання карликових підщеп, малооб'ємних форм крони, та методів догляду за ними [2, 3]. Це значно сприятиме підвищенню врожайності та полегшуватиме догляд за кронами дерев [4]. Тому мета дослідження полягає в вивченні та обґрунтуванні оптимальних строків обрізування та форм крони в інтенсивних насадженнях яблуні в Правобережному Лісостепу України.

Дослідження виконувались в центральному Лісостепу України (Уманському національному університеті садівництва). В яблуневому насадженні двох сортів : Хоней Крісп та Фуджі, щеплених на підщепі М.9 та висаджених за схемою посадки 4x1м. Дослід включав формування та обрізування трьох форм крони: стрункого веретена (контроль), французької вісі та балерини (з видаленням всіх пагонів на центральному провіднику вище нижнього ярусу напівсклетних гілок висотою в 25 см). Крони дерев обрізували взимку та влітку після червневого осипання зав'язі. Грунт представлений чорноземом опідзоленим важко суглинковим, система зрошення краплинна. Під час виконання даного дослідження використано польовий, статистичний та розрахунково-аналітичний методи обробки експериментальних даних [5]. Результати досліджень обробляли дисперсійним аналізом за програмою «Statistica».

Результати виконаного дослідження засвідчують поступове збільшення формування кількості пагонів впродовж років виконання експерименту та переважання ростових процесів в дерев сорту Фуджі (47 шт/дер) порівняно з сортом Хоней Крісп (43 шт/дер). Формуючи крону французької вісі кількість пагонів зменшилась на 20%. Проте їх кількість зростала на 9% в результаті запровадження літнього обрізування.

Встановлено істотний вплив досліджуваних агрозаходів на довжину однорічного приросту. Довжина приросту за роки дослідження зменшувалась від 27 до 22 см та переважала у дерев сорту Хоней Крісп на 23% у порівнянні з сортом Фуджі. Істотного впливу на значення досліджуваного показника спричинено формуванням різних форм крони. Формуючи крону французької вісі довжина приростів збільшувалась на 6 см, що відповідає 25%, а з формування крони балерина значення показника зменшувалось на 4 см у порівнянні з

значенням контрольного варіанту. Зменшення ростової активності сприяло також і запровадження літнього обрізування на 5 см (16%).

Сумарна довжина приростів на 15% переважала у дерев сорту Хоней Крісп та за формування крони балерина значно поступалась іншим формам крони. В результаті літнього обрізування сумарна довжина приростів зменшилась на 11% (1,3 м/дер).

Отже, запровадження літнього обрізування сприяє збільшенню кількості пагонів на 9%, проте зменшенню їх довжини на 16% та на 11% сумарної довжини. Формуючи крону французька вісь кількість пагонів зменшується на 20%, їх кількість на 25%.

Список літератури

1. Омельченко, І.К. Культура яблуні в Україні / І.К. Омельченко. – К.: Урожай, 2006. – 304 с
2. Мельник, О.В. Формування й обрізування інтенсивних насаджень яблуні / О.В. Мельник //Новини садівництва. Спеціальний випуск. – 2005. – 36 с
3. Мельник, О.В. Закладання саду голландського типу / О.В. Мельник, А.Стрейф, В.П. Ріпамельник //Новини садівництва. Спеціальний випуск №5(30). –2001. –44 с.
4. Мельник О.В. Строки обрізування О.В. Мельник //Новини садівництва. – Спеціальний випуск. – 2005. – С.10-11.
5. Кондратенко П.В. Методика проведення досліджень з плодовими культурами / П.В. Кондратенко, М.О. Бублик. – К.: Аграрна наука, 1999. – 96с.